

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «РИТОРИКА»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Спеціальність	014.05 « Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Галузь знань	01 – Освіта / Педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Івасюта Марина Ігорівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови https://hculanguage.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobotnyky/ivasiuta-maryna-ihorivna/
Контактний тел.	+380990239733
E-mail:	m.ivasiuta@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=59
Консультації	<i>очні</i> – вівторок, 14.30 – 15.30, <i>дистанційні</i> – за домовленістю.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є засвоєння основ класичної та сучасної педагогічної риторики, навчання мистецтва створювати з урахуванням комунікативної спрямованості тексти певних жанрів, переважно в усній формі, спрямованих на переконання, вплив, досягнення мети у процесі мовної комунікації вчителя, сприяння практичному оволодінню навичками ораторського мистецтва, культурою вербального та невербального спілкування.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РИТОРИКИ	
Тема 1	Риторика як наука ефективної комунікації, запорука лідерства і професійного успіху вчителя.
Тема 2	Історія світової риторики. Антична риторика. Становлення й розвиток української риторики.
Тема 3	Історична обумовленість зміни риторичного ідеалу. Риторичний аспект формування ідеалу сучасного вчителя.
Тема 4	Система 7 законів риторики і застосування їх для вдосконалення педагогічної майстерності.
МОДУЛЬ 2. ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ РИТОРИКИ	
Тема 5	Технічні показники і засоби логіко-емоційної виразності мовлення вчителя.

Тема 6	Основні роди, види і жанри красномовства. Монологічне красномовство в освітній діяльності.
Тема 7	Підготовка промови та умови успішного її виголошення.
Тема 8	Діалогічне (еристичне) красномовство: види, правила і культура ведення діалогу в учительській практиці.
Тема 9	Психологічні основи ораторського мистецтва та їх застосування в учительській практиці.
Тема 10	Прийоми чорної риторики. Способи запобігання маніпулятивним методам чорної риторики.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У роботі використовуємо словесні, наочні та практичні методи навчання, зокрема: лекцію, пояснення, розповідь, бесіду, спостереження, ілюстрацію, демонстрацію, практичні завдання і вправи. З-поміж методів стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності у курсі викладання риторики активно застосовуємо ділові ігри, дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості (метод цікавих аналогій, ефект дивування, зіставлення наукових і життєвих (побутових) пояснень явища тощо).

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усні та письмові опитування, тестування, перевірка самостійних письмових робіт, презентацій із результатами виконання дослідницько-творчих завдань, оцінка виголошених публічних промов та участі в колективних дискусіях тощо.

Підсумковий контроль – залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за

ш

к Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

л

о

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» в https://www.chnu.edu.ua/media/jxpbs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universitytetu.pdf;

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5e1eobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.

с

ь

к

н

у

р

р

р

р

р

р

р

р

р

р

р

р

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Андрій Степура : ютуб-канал про ораторське мистецтво.
2. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2006. 311 с.
3. Підручники онлайн: https://pidru4niki.com/ritorika/#google_vignette

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Риторика» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни (https://botany.chnu.edu.ua/media/vuthtcxdrp_014_2025_rytoryka.pdf)